

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Нам улуунун хаһыата — 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — омур баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биһирдии норуот бэйэтин ураты майгынаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

Дьон-сэргэ күүтэр кинитэ

Соторутаабыта биһиги улууспут сорох нэһиликтэригэр Саха Республикатын Государственной Мунньабын (Ил-Түмэн) Палататын председателэ, Российской Федерация Сэбиэтин чилиэнэ, биһир дойдулаахпыт-депутатпыт Е. М. Ларионов быбардааччылары кытары көрсүһүлгө буолуоталаатылар.

Көрсүһүлгө Е. М. Ларионов Федерация Сэбиэтин чилиэни быһытынан дойдуга баар быһыга-майгыга бэйэтин көрүүлэрин, парламент үлэтин сүрүн хайысхаларын, депутат быһытынан улуус нэһилиэнньэтин интэриэһин таарыйар араас өрүттээх бэйэтин үлэлэрин туһунан кинигэ билиһиннэрдэ.

Ханна бабарар буоларын курдук Е. М. Ларионов быбардааччылар үгэс өрүттээх быһытыларын толору эппиттэри сэргэ сүбэлэри онордо. Биһирдүүлээн гражданданнар тус кыһалгаларыгар мунаарар, ыарырбаттар боппуростарынан депутаты кытары сирэй көрүстүлэр, астына көпсөттүлэр.

Икки күн устата барбыт көрсүһүлгө Фрунзега, Көбөкөнгө, Арбыннга Е. М. Ларионов олохтоох тэрилтэлэр үлэлэрин, кинилэр салайааччыларын кытары түмэн дабаны, биһирдүүлээн да көбөсөн ингэн-тогон бидистэ.

Бу нэһиликтэргэ оскуолалар туруктаара кыһалгалара ордук сытытык туруорулуна. Көбөкөнгө балыһа

үлэтин, дьэтин туруктаахтык быһаарыы бастакы уочараттаах соругунан буолла. Арбыннга суол-нис, катепаром, сибээс, оттук, убаҕас оттукка киһини боппуростарын көтөбөн элбэх киһи тыл эттэ.

Хайа да нэһиликкэ тыа хаһаайыстыбатын билигини туругун дьон-сэргэ ыарахан-нык ылынар, сыаналыыр эбит. Бородууксуйаны астааһын-таҕастааһын, батары үлэлэрин түргэттиллэригэр санааларын аһаҕастык эттилэр, сүбэлэстилэр, маньаха государственнай өйбүл бөҕө туруктаах буолуута булгуччу наадатын туруорустулар.

Арбын нэһилигэр айылҕаны харыстааһын гравийы

туһаныны, сааскы уу ылыныттан эмсэбэлээһини утары тэрээһиннээх буолууну правительствотун, улуус дьаһалтата болгомтобо ылааларын эттилэр. Тахсыбыт ороскуоттарын туоратыгыга-хоромньуга төлөнөр үбүлээһини туруорустулар. Нэһилиэнньэ бу көрсүһүлгө көхтөөхтүк сырытта, астына көпсөттэ.

Түмүгэр Е. М. Ларионов тустаах уонна депутаткай үлэлэрин сөптөөбүнэн сыаналаатылар, биһирээтилэр уонна инникитин да үчүгүйдик үлэлиригэр, этэнгэ сылдыарыгар ис сүрэхтэриттэн бабардылар.

«Көрсүһүлгө атын нэһиликтэринэн салбаан барыахтара», — дигэтэ депутат Е. М. Ларионов.

Н. БАИШЕВ,
улуус Мунньабын председателин солбуйааччы.

УЛУУС БАҢЫЛЫГЫН ДЬАҤАЛА

Улуус мунньабын учараттаах IX сессията б. дь. кулун тутар 14 күнүгэр сарсырда 10 чаастан Нам селотугар аһылларын туһунан интэриэһэбит.

Улуус мунньабын президиума

Улуус социальной-экономической, культурнай сайдытыгар үтүөлэрин иһин уонна 60 сааһын туолбутунан сибээстээн Нам улууһунаабыт потреббщество председателин солбуйааччы **ИВАНОВ Иван Игнатьевичка** «Нам улуунун бочуоттаах гражданына» ааты, харчынан бириэмийэлээн туран, ингэрэгэ.

Улуус дьаһалтатын баһылыга **А. ЯДРЕЕВ.**

ВETERАННАР ФЕСТИВАЛЛАРА

Хатырыктаах Хамаатта киэһэлэрэ

Намнар уһуллукчулаах уолбут Максим Аммосов 100 сааһын көрсө, кырдыбас көлүнэ көбүлээһининэн сабалаан эрэр бэлиэтинэн Хатырыктаах Хамаатта нэһиликтэрин тыыл, үлэ ветераннарын концерта буолла.

Оттон фойега прикладной искусство быһытыгар биһирдүүлээн дьон оҥоһуктара, оһуордара туруорулуналар.

Икки улахан нэһиликкэ концерта үгүлүдү барыта үс чааһы ыллаба дьон кэбиниг. Концерт икки өттүттэн бөт көхтөөхтүк, быһата, өрө көтөүллүлүүрүгү барда. Биһир да провал, дух-дах туттуу суох. Кырдыан ыарабыт дьон дигэтэххэ активностарын көрдөрдүлэр.

Икки концерт кэнниттэн икки нэһиликкэ концернын кыттааччылары кыттыгастаах чэйдээһиннэрэ буолла. Уһаты тардылыбыт остуолларга икки өттүттэн аҕалыт өйүлэрин тарыттарга ас суордун арааһа буолан табыста. Ону көрөн, сорохтор рынокка маарынаабаат дэтиллэр. Кулууп үлэһиттэрэ бөдүөннээх-ити чэйи икки тутаабыттан мадалытан аҕалылар. Икки өттүттэн хардарыта үтөнү баарыһаахтыл этилиннэ.

Хатырык нэһилигин кырдыбастарын Советын председатели Н. И. Сивцев бэйэ-

тинэн концерта кыттан дьонун көбүлээн кэлбит эбит. Николай Иванович уопсай бу киэһэлэнгэ чэйи иһин кэбинигэр бары билэр ырыабытын төлө тардан кэбиспитин үөрө-көтө илэ хабаан ылан тэһнэ ылластыбыт.

Маабыны, аһылык иннинэ Хатырык концернын түмүктүүрүгэр уопсай оһуохайга фойега ыһырбыттарыгар үчүгүлүүрү сылдыан көрдөхтүүнэ булүүдүү мелодиялаах үчүгэй этээччи киһилээх кэлбиттэр эбит. Сураба сылгыныт үһү. Өссө да аһылык кэнниттэн иккис түһүмэхтээн оһуохайдыах буолбуптут баара, Хатырык автобуса дьонун ыла кэлэн, оһуохайдаабакка хомойон ээ хаалдыбыт.

Быһатын эттэххэ, биһирдүүлүк жюрилар тылларын-естөрүн, туох-ханлык нүөмэргэ ингэн-тогон тохтообуттарынан истэн инники өттүгэр ол претензиялары учуоттанаарытыгар көмөлөөх буоларгына бэрт тупсабайдык көпсөбүттэрин истэн астынныбыт.

Жюрилар эһээ-эбээ буолбуппуг быданнаабыт кырдыбас дьону учуоттаан чэпчэти биэрбиттэр диэбиттэрэ биһирхэ уоһа-тиннэ бараммыт дьонго сымнаайтык интилиннэ.

Н. КОКОРЕВ,
Хамаатта.

АБЫҤАХ ТЫЛ МИНЬИГЭС

Анатолий Чубайс бастакы вице-премьер буолла. Киһи премьер В. Черномырдиннаабын реформаны «силингитика» сорукаммыта көстөн турар суол.

Израиль премьер-министр Б. Нетаньяху Россияга кэлэ сылдыар. Ближнэй Востокка ыһар политикатыгар Россия сөбүлүгүн мүчү туттарар сыалын соругун ситиһиэхтээх.

Правительство председатели В. П. Федоров Нам улуунугар кэлэн Уруг Күөлгө балыгы ууһатын проблеманын былиэтэ.

Бу күнүгэр улууска хамнас суотугар 1,5 млрд. солк. кэлэр сабадаланар. Бюджетниктар хамнастарыгар уопсай иэс 15 млрд. солк. тийириллиэ. Бу иһигэр комсо-

Бэйэ информ.

Талаанга сүгүрүйүүххэ

Намга саҕа тутуллубут педагогической училищега Ефим Шапошников аатын ингэрэххэ дьон ыстатыйаларын «Энциклопедия» хаһыаттан аахтым уонна саамай сөптөөх этин дьон биһирээтим.

Киһи үлэтин байысхатынан, талаанынан сөп түбэһиннэрэн ааттыыра ордук. Бу училищега уруһуйдуур оҕолор үөрэнэллэр.

Ефим Шапошников төрөөбүт, улааппыт сирэ Даада. Даадага аан бастаан Сот-

той Хомууна тэриллибитэ. Онно Ефим ийэтэ, аҕата, аймахтара улахан сырларын биэрбиттэрэ. (Ол архыбаба да сыттаба, билээчиллэр да бааллара буолуо) уонна харыс да сирин ханна да барбаккалар Даада хонуутугар көмүллүбүттэрэ.

Нам селотугар көргөнэ Ольга Васильевна Шапошникова үөрэби бүтэрээт кэлэн пенсияга тахсыр уонна тахсан да баран нуучча тылын учууталынан үлэлээ-

битэ. Оболоро эмнэ Намга үөрэммиттэрэ.

Шапошниковтар удьуор художниктар, биһиргэ төрөөбүт быраата Михаил Шапошников Якутскайга художественнай училищега студенттары үөрэтэр.

Училище оболоро Ефим Шапошников талаанын эрэ буолбакка, киһи ыраас, чыһинэй, үтүө санаатын холонор оностуохтарын сөп. Киһи онук майгынаабын билэр киһи элбэх буолуо.

Талаанга сүгүрүйүүххэ дьон баар. Онон училищега Ефим Шапошников аатын ингэрэр саамай сөптөөх.

Илья Винокуров Саха сирин үрдүнэн биллиилээх советскай партинай деятель буолар Ханна бабарар улууска, куоракка да аатын ааттагыт, ааттагыттан сөптөөх тэриллилэр баар буолуохтара.

Онон улуус дьон, эдэр интеллигенция түмсүүтэ, биһиги этибитин өйдөөн, толкуйдаан көрөргүтүгэр ыһырабын.

А. И. ШАПОШНИКОВА,

Эркин курдук эрэнэбин

Илья Егорович Винокуров партия обкомун I секретарынан үлэни олодобуна Г. Башарин дьымалатынан доһууһунан алларар түһэрэн «Якутстройтрест» начальнигынан аһабыттарга. Ити сылларга Намга Лесной оскуола тутуута сабаламмыта. Тыыл, үлэ ветерана, прораб Н. Башев суруйарын курдук училище маннаагы акылаата Лесной оскуолаттан сабаламмыта.

Кэлин бу оскуола интернат педучилищега кубулуйбута.

Соторутаабыта телевиденияга баһылыга Луковцев И. Винокуров аатын сельхозакадемияга биэрэбин диэбитин биһир ученай күдэ-күдэ Николаевка биһирэбин диэбит. Президент М. Е. Николаев бэйэтэ норуот быһаарыа диир. Олаата Нам улуунун дьон ба-

ры биһир санаанан И. Е. Винокуровка педучилище аатын бөрдөрүгэр патриоттаахтыгына эрэ бэриллэр эбит.

Мин Нам улуунун ыччаттын, орто, кырдыбас көлүнэ дьонун ыһырабын, И. Е. Винокуров сутаан өлүүттэн республикатын дьонун быһаабыта. Ол да үрдүнэн, өлүү-сүтүү баара суруллар. И. Е. Винокуров Саха норуотун дьолугар төрөөбүт

киһи дии саныбын. Өйдөөн-санаан ааһып, мин курдук сэрин ыар сылларыгар эрэй-дэммит, аанына аһаабатах сылларгытын. Киһи баар буолан биһиги тыһынаах ордубуппуг. Сут-кураан, сэрин ыар тыһынын билбиттэр аатын бөрдөрүгүн өйөөгү.

Педучилище аатын биэрбэтэхтэрин И. Е. Винокуров аата үйэтибэккэ хаалыа.

Онон Нам улуунун баабы дьон-сэргэтэ өйүөхтэрэ дьон истиэнэ курдук эрэнэбин.

М. ЯДРИХИНСКАЯ,
Нам селота.

Эрэннэриллибитти үс сыл күүтэллэр?..

Бүгүңгү реформалар биһир бэлиэ түгүннэригэр бэйэ-ылынылыбыт эбэһээтистибэлэр «умнаан кэбинни» нууччалык эттэххэ «кидай-дааһын» буолар. Хайдах да дуоҕабар оҥоһуллубутун иһингэр, уон да нотариус тэбэрдийи гыммытын иһингэр эрэннэрибитти хастыы эмит сыл кэтэһиннэрэр үгэс олохпут нуормата буолла быһыллаах.

Ол курдук элбэхтин биһир холонор: былырын күнүн, ол эбэтэр балаан ыйын 4 күнүгэр, «Үөдэй» КП Дьонкуускайдаабыт эт комбинатыгар 590-522 №-дээх квитанциянан 193 төбө ынах-сүөһүнү (54 тыһ. 384 тонна) туттарбыта. Сэтинини 25 күнүгэр тэһнээн көрүү түмүгэр комбинат хаһаайыстыбаба 312 мөл. 332 тыһ. 759 солк. пэһин төлөөбөккө олооро чуолкайдаммыта.

Российскай Федерация

1994 сыл алтынны 26 күнүттэн «О закупках сельскохозяйственных продукции на территории РФ и ответственности по оплате» дьон сукуонугар олобуран уопсай иэс суумматтан биһир бырыһыан ыстарааптыр саначчы туттулуохтаах. Ол эһиринэн үөдөйдөр ыстараабы ахсынны 5 күнүгэр 199 мөл. 892 тыһ. 996 солк. аахпыттар.

Иһинь гынан ахсынны 5 күнүгэр эт комбината үөдөйдөргө иэстэрэ уопсайа 512 мөл. 225 тыһ. 725 солк. тийи-бит. «Эрэннэрибитти үс сыл күүтэрэллэр» дьон бөргөн этинэн салайтаран Дьонкуускайдаабыт эт комбината, чуолаан директор Г. И. Елизов, күн бүгүнүгэр дьэри биһир да кэппиэйкэни хаһаайыстыбаба төлүү илик.

Бэйэ информ.

Урут тойоттор бэйэлэригэр

анаммыт дьэһэлэрин бэрт түргэнник үлэбэ киллэрэллэрэ. Оттон эрэйдээх-муннаах 27 квартиралаах дьэһ бүтэр уһуга биллибэт. Ветераннар күүппүттэрэ үһүс сылыгар барда. Кинилэр саастара ыраатта, сорохторо көрбөтүстүбэт, хаампат дьон буолаллар.

Бу дьэһ липодеума тэлгэтиллибиттэ эрээри тогмутун кэһэ хайта барбытын саарбахтаабаппын. Эһин ороскуоту бэйэбит онгостобут быһылаах.

Билигин усулуобуйада ваннай хоско кафель хаһаан да баар буолуохтаах Урут холтууралаан биһир туттааччылар харчытын онно-манна туттаннар кафель уурдулубат этэ.

Билигин урут буолбатах, кафель суох буоллабына комиссия тутуу суохтаах. Дьон бэйэтэ кафель атылыһар кыаба суох, биһир-икки ыал

эрэ булуһуоҕа. Маны улуус уонна Нам селотун баһылыктара, кылаабынай санитарнай инспектор В. С. Хохлова тус холтууролларыгар ыһах эбиттэр.

Өссө биһир этиллиэхпин: саҕа кварталлар баар буолдулар, оттон ааттара Парковай, Севернай о. д. а. дьон этиллэллэрэ төһө сирдээһин? Ама сахалыы ааттыр сатамат буолабай, саха тыла баһаам баай, нууччалык-сийан бүтүөххэйинг.

Түмүкүлэр, ыһах туһунан... Бэс ыйын 22 күнэ— бүтүн Россия үрдүнэн траур күнэ, «День Памяти защитников Отечества» дьон биллэриллибитэ. Сэрин сабаламмыт күнэ буоларын умнаан кэбистигит дуу? Россия Конституциятын кэһин буолаарай, аһары суверенитеттамыттар дьон телевидениега көрдөрөөбүлөрү?

Л. СЕМЕНОВА,

ҮӨРӨХТЭЭНИН СЫЛА

ИИТИИГЭ — КЭЛИМ СИТИМИ

Нам улууһун үөрэбин үлэ-равлениетын, улууһаабы ийэ, обо кемүскэли...

педагога Т. Я. Афанасьева, «Обону иитиэгэ народнай обо кемүскэли...

Бастакынан дьэ кэргэн, дьахталлар уонна демографическай политика...

Научная - практическая конференция кыттылаахтар...

«Дьэ кэргэн государственной политикатын олоххо киллэрингэ...

«Обо садын сэбиэдиссэй-дэригэр: — обо сада— төрөппүт— общественность...

«Обону иитиэгэ саха кинитин айыгытын туһунан улууһаабы дьахталлар...

«Дьэ кэргэн государственной политикатын олоххо киллэрингэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону дьэ кэргэнгэ иитиэгэ туһунан кинигэлэри улууһаабы кини библиотека...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

УЧУУТАЛ — УУС ЧУЛУУТА

Дууһаларын уурбут дьон

Иван Касьянович Васильев Аба дойду Улуу сэриитин дорбоһо сүтэ илигинэ, 1947 с. кулун тутар 5 күнүгэр...

СГУ историко-филологической факультетын ситинилээхтик бүтэрэн, Нам улууһугар, Хамабатта орто оскуолатыгар учууталынан ананан кэлэр.

Оччолорго «оскуола» үлэ—үрдүк үөрэх» дьэн девизтээх үтүө үгэс быһытынан, олох суолугар сана үктэммит Вая уол Күндээдэтээби тутуу биргээдэттигэр...

Хамабаттага магнай кэлээт, Зинаида Петровна кулууп сэбиэдиссэйитинэн хас да сүл үлэлээбит, агитзаллары тэрийсэбит.

Эңкилэ суох үлэтэ үрдүктүк сыаналанан В. И. Ленин төрөөбүтэ 100 сылын бэлэтээн «Килбизинээх үлэтин иһин» мэтээлинэн...

Хамабаттага магнай кэлээт, Зинаида Петровна кулууп сэбиэдиссэйитинэн хас да сүл үлэлээбит, агитзаллары тэрийсэбит.

СЭРГЭХСИЭ ИСТИЭХ — СИА

ААН ДОЙДУ ПРЕДПРИМАТЕЛЛЭРЭ — ХОЛБОНУН?

Саха Республикатын Президентэ Михаил Николаев уонна республика Правительствотун Председателе Валентин Федоров Россия бары предпринимателлэрин, дьаалабай эригмэттин бэрэстэбитэллэрин республика экономикатын сайыннарыыга кыттыны ылааларыгар ыгырдылар.

ЮБИЛЕЙДАРЫ КӨРСӨ Архыыбы көрө олорон

Ленскэй сельсовет архыыптарын бэрийэ олорон, 1972 иуунарга аналлаах памятник сөргүтүллүбүттээ. Сессия матырыйаалын санаагытын санаатым, Ити сүл оройуонга эмиз элбэх юбилейдардаах сүл буолан аспыт эбит.

ИИРЭХ ТЫЛЫНАН ДЬИЭМ СЫЛААҤА — ИЙЭМ

Мин ийэм элбэх дьүөгөлэрдээх, доһоттордоох. Бэйэтинээбэр аба, балыс, саастык. Хаһан наада буола да кинилэргэ көмөлөһөр, сүбэллэр, өйүүр, ким налдаа да баран ыарымылар, ыарыларын эччэтэр.

Сайаҕас, сэмэй. Төһө да мал ийэтэ буолбутум иһин бийигини куруук харыстыыр, бийиги тустугулар кыһаллар. Сэниэрин бүүбөйдиир. Ийэм төһө да пенсияга табыстар таах олоһот; баайар, истэнэр, түүдээхтэн бэргэнэ, саба, этэрбэс тигэр.

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

бырааһыныыктара кинилэр кыттыылара суох баабат. Айылдаттан талааннаах кэргэниини Васильевтар, сенаҕа тахсан араас оруоллары толорон, эбэтэр кэпсээн-ниссэн, ылаан-туойан бардахтарына илээх артисттаран итээһэ суох көрөөччүлэри үөрдээлэр, астынараллар.

Хамабаттага магнай кэлээт, Зинаида Петровна кулууп сэбиэдиссэйитинэн хас да сүл үлэлээбит, агитзаллары тэрийсэбит. Кини салайар «Аргыс» агитзалата эһилиэккэ бастаан турардаах, Билигин даҕаны Зинаида Петровна детсад меккомугар культурнай-маассабай секторыгар үлэлиир.

В. УШНИЦКАЯ. Хамабатта саха-французской оскуолатын учуутала.

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

«Обону иитиэгэ аба оруола» теманы «Кэскил» дьааһыла-сад итээччигэ...

Сага сахалыы үөрэби олохтуобун!

Биллэрин курдук, саха баһыра-былыргыттан кут-сүр дэн өйдөбүл баар. Кут-сүр — саха бэйэтин итэҕэлгэр уонна сэхэнигэр (философиятыгар) аан дойдуну, кинини уонна олобу анаарытын биэр саамай уустук уонна дини не хоһоонноох өйдөбүл. Төһөнөн элбэхтик билсэх, ырыта, толкуйду сатыбын да кини очонон сабахтара кизгик аһыллан, түгэбэ улуутуйа, улам-улам сүдүгү үүнөн-сайдан иһэргэ дылы. Кут-сүр туһунан өйдөбүл саха ырыгалыы, ырытар өйдүүр дьоруора (интеллект) уһулдучу үрдүгүн көрдөрөр. Бу манньк мунура суох кизгик сөбүмэр динирик хоруун хабар өйдөбүл атын омуктарга баарын мин билбэппин. Итинник сүдү өйдөбүлү тово эрэ билиги итэр үлэбэ анаан-минээн туттубаһыт. Оттон билиги былыргы өбүгэлэригэр итэр үлэлэрин өбө, эдэр көлөһөбө, бэйэлэригэр куту-сүрү сайыннарынан куту-сүрү бөрөгөтүүнэн, куту-сүрү итинни ыта сылдыбыттарынан норуоттун олово, номохтору, үбүээннэрэ, тылыннан уус-уран айымньылары туоһундуулар. Билиги да бүгүн билибит үлэбигэр, ол аата — бүгүнгү Айыы киһитин итэрбитигэр, эмиз сүрүн сорок быһытынан куту-сүрү итинни туруорунарыт тоҕо табыллыбат буолуой?!

Кут-сүр өйдөбүлүгэр икки тус-туһунан өйдөбүлүгэр холбоһо сылдыбалар: кут уонна сүр. Кут—киһи тыһынаах буоларын хаачыйар бэйэтэ туһунан айылдалаах эйгэ; киһи не дьингэ, тыһына, олобу төрүөтэ. Оттон сүр—киһи санаатын күүһэ, тыһын эрчимэ, уйулгатын күлэбэ, тыһынаах буоларга көбү биэрэр күүс. Сүр—киһи не уоҕа, атыннык эттэххэ, биологиялык энергията. Кини киһи олоххо дьулурун, дьобурун, бөбө тирэх-

тэх буолуутун быһаарар. Аны куттун үс өрүттүрдэх: ийэ кут, буор кут, салгы кут. Ийэ кут—бу кут тутаах өрүтэ, кинитэ суох буор да, салгы да куттар баар буолуохтарын табыллыбат. Ийэ кут—киһи төрүттүүр төрүтэ. Киминэн удыурдааһын, утумнааһын бэриллэр, кини нөҕүө киһи үрдүкү Айыылары кытта сибээстэнэр. Ол эбэтэр, аныгылыы эттэххэ, Кинигинир кизг халлааны (космос), мунура суох Аан дойдуну кытта ситимизээр. Буор кут—эти-сини огорор, тыһыныр, эт-сини үүнүүтүн салайар күүс. Салгы—кут—киһи өйүн-санаатын, майгытын-сигилитин, уйулгатын, айылгытын (уоссайынан, киһи духовнай төрүттэрин (тута сылдыар чараас эйгэ, Кини—киһи баатын, санаатын, ийитин салайар күүс.

Ити бэрт кылгастык ырытынан көрбүпүтүгэр, кут-сүр кэлэмэ өйдөбүл буолара арылхайдык көстөн кэллэ. Киһи төрүттүүр төрүтэ, өйө-санаата, эт-синэ, майгытасигилитэ, уйулгата, не уоҕа, олоххо дьоруора итиннэ дьулура-туох баара бүтүннү кут-сүр өйдөбүлүгэр түмүллэллэр, ол эбэтэр, кут-сүр киһи бары өрүттэрин бүсө бүтүннү хабар (глобальнай) өйдөбүл эбит. Бу манньк глобальнай өйдөбүл билигин сана сорок быһытынан туруоруллубут глобальнай үөрэхтэһинигэ хайаан да туһаныллыахтаах.

Өссө глобальнай дин аатырар үөрэхтэһин бу глобальнай өйдөбүлгэ—кукка-сүргэ—олобуруохтаах, кинини төрүт олоһуохтаах. Итидэргэ олобуруу кэмизгэ итэр үлэбэ билиги сахалар «Куту-сүрү итин» дин бэйэбит анал үөрэхтэх буолуохтаахпыт. Ол «Куту-сүрү итин» үөрэх сага омук эдэр көлөнэлэ-

рин уонна Айыы киһитин итэргэ олобуруу сүрүн төрүт буолуоҕа. Биллэн турар, ол үөрэххэ кут-сүр өйдөбүл динирик арыллыахтаах. Куту-сүрү итин теорията уонна үөрүйэбэ, куту-сүрү итин не хоһооно, тускуллара уонна ньымалара синилин ырытыллан оҕоһулуохтаахтар. Кут-сүр тус-туһунан өрүттэрин итин бары боп-пуруостара чопчу ылыллан көрүлүөхтэхтэр. Холубур, «Куту-сүрү итин» үөрэх «Салгы куту итин» дин туспа улахан салаалаах буолуохтаах.

Ииньэ гынан, хаһыат нөҕүө итэр-үөрэтэр үлэни сага омук итэҕэлин боп-пуруостарынан дьарыктанааччы республика бары улахан үөрэхтэх дьонноругар «Куту-сүрү итин» дин сага үөрэби ырытан огорорго уонна инникитин кинини сага омук эдэр көлөнэтин бары өттүн барытын дэгиттэр хабаң (глобальнай) үөрэхтэһинигэ төрүт огосторго этии киллэрэбин.

Бу манньк үөрэби ырытан огорорго уонна анал үөрэх кинигэтин суруйарга республикага сөптөөх научнай кыахтар, мин санаырымнан, толору бааллар. Ону тэнгэ билигин республикага академик Попов Б. Н. көбүлээһининэн бу этиллэр дьыалатан туора туруон адыс сөбө суох. «Кут-сүр чөл буолуута» хамсааһын бара турар, оһон бу боп-пуруоһу көтөбөрөгө хаһаангытааҕар да то-боостоох кэм кэлэн турар. Бары күүһү холбуур буоллар, кыаллар уонна улахан наадалаах суолга этии огордум дин санаыбын. Оттон ону эһиги туох дин санаыгыт?

«Куту-сүрү итин» үөрэх баар буоллаһына, Айыы киһитин итин балай да сүрүннэниэ, бэрээдэктэниэ не хоһооно тусуо, тус сыалланы уонна ситиһилээхтик барыах этэ. Очтобо Айыы киһитин кута бөрөгүбө, сүрэ күүһүрүбө, кута-сүрэ ситигилин сайдыаба. Ол кэлэн иһэр XXI үйбэ саха кэрэ кэскилин түстүбө.

Р. УШНИЦКАЯ,
журналист. Нам с.

Туоһунан тигии маастара

1 Хомустаахха улахан убаастабылынан туһанар үлэ ветерана Новгородова Марфа Иннокентьевна оһолор. Кини эдэр сааһыгар тракториһынан, онтон сүөһү итинигэр араас үлэлэргэ сылдыбыта. Тулалыыр дьонугар-сэргэтигэр эйбэс майгытынан, үлэтигэр кыһамньылааһынан сааһын тухары улахан убаастабылы ылыта. Ханньк да үлэбэ сырыттар, кини быыс эрэ булар туос иһити тигинин дьарыктанара. Бу дьарыгы кини ийэтигэ утумнаабыта, Араас иһиттэри: ыаҕа-йалары, матаачхатары, тууйастары тиги, дьүөгэлэригэр олохтээн үөрдэрэ.

Элбэх киһи Марфа Иннокентьевна үлэ-лэрин көрөн, үөрэнитхэрин баҕаралларын билэн уонна бэйэтэ да киники сыларга: «Бу былыргы сахалар туостан иһиттэр ньымаларыгар оһолору үөртөн, умнулаары гыммыт культураны сөбүлүтү киһи.»—диэн санаа огостубут ыра санаатын, «Сайды» оҕо эйгэтин салайааччыта Охлопкава Е. П., таайытты куруһуок салайааччытынан ыгырбыта. Ити өссө 1991 сыллаахха этэ. Дьэ онтон ыла «Хатыҕчаана» дин куруһуокка туос иһити тигингэ баҕалаах оһолор түмсэн, үөрэнэн, тигэн киһи барытара.

Бастаап туоһу тигингэ бэлэмниргэ, кыһынан сабы хатыҕа сыйыа үөрэммиттэрэ. Сабы хаты сүрдэх ырахан уонна эрэйдэх. Олох былыргылыы ньылбэккэ хатары оһолор ырырваппытара, ол иһин киһи ньылбэгин сага үрдүктэх, эрһиннэ камеранан буруллубут анал отанок (тэрил) огостубуттара. Марфа Иннокентьевна сатабыла оһолорго тургэник бэриллибитэ. Оһолор туоһунан тиги араас ньымаларыгар түргэник үөрэнэн, 2-3 сылларыттан хайы-үйэ сиппит-хоһупт үлэлэри араас быыстапкаларга туруорар буолан испиттэрэ.

Дьаныһан үлэлээн Новгородова Вая, Посельская Рита, Корякина Лена, Степанова Аюта тикпит лэппэйдэрэ, матаачхатары, ыаҕайалары, тууйастары үрдүк сынабыллары ылыталаабытара. Ити оһолортон Корякина Лена национальнай культура отделениетыгар үөрэбин салгыны сылдыар.

Туоһу тигингэ Марфа Иннокентьевнада практиканы бара НПУ-тан студенттар кэлэн, үөрэнэн бараллар. Былырынныгы үөрэх сылыгар «Мин

тапталаах дьарыгым» дин конкурсу «Кэскил» хаһыат 60 сааһыгар анаан ыппытара. Оно билиги оскуолаттан Колмогорова Надя тикпит ыаҕытата биһирэбили ылан, Надя сайын Михаил Светлов» теплоходунан 5 хонуктаах сыһыанан путевкатынан наҕараадаламмыта.

1996 с. ахсынны ый 17 күнүгэр Дьоккуускай куоракка республикатаагы норуот айымньытын дьэтигэр (директор Толбонова Н. С.) Марфа Иннокентьевна персональнай быыстапкага буолан ааспыта. Онно кини бэйэтин уонна үөрэнээччилэрин үлэлэриннэ кытыбыта. Ол быыстапкага культура министрин I солбуйааччыта И. И. Наумов, «Нам» түмсүү аатыттан Ил Түмэн Үрдүкү палатанын председателин кемелөөһөччүтэ А. Г. Дунаев, искусствовед З. И. Иванова, художниктар, норуот талааннаахтарын мэлдьи өйүүр дьон Ю. В. Спиридонов, Ф. И. Марков о. д. а. элбэх норуот маастардара кэлэн Марфа Иннокентьевнаны эбэрдэлээбиттэрэ, элбэх кэс тыллары эппиттэрэ уонна «Норуот маастара» дин бочуоттаах аат дастыбырыанньатын үөрүүлэх быһыыга-майгыга туттарбытара.

Оттон быйыл олунньу 21 күнүгэр эмиз Дьоккуускайга «Дархан Уус» дин элбэх норуот маастара кыттымылаах улахан быыстапка буолан ааста, оно Марфа Иннокентьевна үлэлэрэ туруорулланна, элбэх көрөөччү биһирэбилин ылылар. «Дархан уус» аат кимизэхэ да ингэрдибитэ. «Кыһыл көмүс сүүтүк» аатын Сивцева Анастасия Егоровна ылды.

«Үрүң көмүс сүүтүк» ааты уонна 2-с степеннэх дипломуна наҕараадаланылар билиги улууспуттан Николаева Анна Гаврильевна, Потанова Мария Николаевна сахалыы пискэ уонна билиги Марфа Иннокентьевнабыт туоһу тигингэ. Ол кэнниттэн «Норуот маастара» дин ааты 17 кинизэх ингэрдилэр.

Марфа Иннокентьевна билигин сыһыаланга оһолор. Бэйэтин дьобуругар, талааныгар аны эдэр ийэлэри үөрэтэн эрэр. Оттон кини төрүттэбит «Хатыҕчаанатын» Соловьева Татьяна Макаровна салгыны үлэлэтэр.

Е. НЕУСТРОЕВА,
I Хомустаах оскуолатын учуутала.

Өрө уунан көрдөһүөбүн!

Орто дойдум таңаралара, олонхон дойдутун оһолоро, үс саха төрүөхтэрэ, үөһэ өө уунан, үнэн-сүктэн үс айылартан көрдөһүөбүн, саха саргыта салалларын, дьоло туругуруларын, кэскилэ кэлэрин, барбара байарын, олоһо дойдутун ото-маһа, тыһынаах буолан тылла турарыгар! Хаарыан хампа күөхүт, аар тайбабыт бараммат баһыданньын, уолбат уулан-пыч, охтубат мастанын, уһун үйэлээх, түмсүүлээх, бар дьонноһун! Саргылаах

Сахам сиригэр айыы санаа аргыстаах, үтүө санаа өйүөлээх, дьобун дьол доһордоох, үтүө үрдүк өйдөөх, билгэ билилээх, улахан, сиздэрэй дууһалаах, кэлэр кэскилин кэнэтэр, амарах айыы санаалаах, сизэбит сирэндийдин, төһүүбэт төлкөбүт төлөһүйдүн, түөрэхпит түһнэстибэтин, уһун үйэлэргэ оһолордун.

Тыһым күүһэ тыады тохтотун, буурһаны буйдун, эппит тыһым эрчимэ эр санаалаатың, хоһуун, хоодуот

огордун, эһини элбэттин, эйбэс гыһыны, дьолу тобуруттун, саңарбыт сагаң сытыгыта саҕаһа сарыал уота буолан, хаһан да умнуллубакка Саха сирин сылыгытын, сырдаттын, дохсун тыал буолан ыраатар ылыккытын ыраастаатын, сага үйэбэ киһирэр суолбутун солоотун! Бар дьоммор барыгытыгар баҕарыт бастын баҕа санаам ахсым атыыр сылыгы буолан, барылачы кистээн сыһыны айыы сылдьан, хонуу айыы хоһон-өрөөн үчү-

гэин үкэсттин, алгыһы аҕалыһ, хара дьайы кыйдаатын, алдырхайтан арчылаатын. кырыһы, кыргыһы тохтоттун! Үтүө дьоммор үһүйбүт, үрүң санаам үгүскэ көмөлөстүң, үчүгэй үлэбит куестүү оруйан үгүһү-элбэҕи огордун.

Өбүгэлэригэр кэһини хааларбыт кэс тыллара, аарыма алгыстары, эдэр дьоммун эйбэс, сизэрдээх, дьобун дьоллоох огордун, аҕам дьоммут алгыстара хара санааны үтүө санаага кубулуттун, хаҕдарыйыты көбөртүн, ыарыйыты үтүөртүн, үгэс дьонум үтүө санаата үрүң биз буолан аан ийэ

дойдубун иһини эргийэ сүүлэргэ үүнүн, тэтиг тэлибирин үөрдүн! Хара харахтар, харыстаан харанан, бухатыр булчуттар, босон буйсан, барба баайытын кэмчилээн, кэлэр үйбэ, кизчэри ыччакка кэһини огостон утары уунаммыт, үрүң айыыларбытын үөрдүөбүн, Айыы Алахчын алгыһын ылаһың. Эһинэх бар дьоммор, эппит тыһым экчи туолдун, сага кэлэн иһэр сылыбыт дьобун дьолу утары ууннун!

Алгысчыл
М. Н. КИРИЛЛИНА.

ЭППИЭТТИИРГЭ КУЬЭЛИННИБИТ

Улуус хаһыатыгар бу дьыл олунньу 21 күнүгэр тахсыбыт «Хайдаһын да иһин» дин О. Шапошникова суругар хайдаһын да иһин билиги, «Юбилейнай» маҕаһын коллектива, эппиэтиригэ күһэллиннибит. Маҕаһын өрөбүлэ суох күһнэтэ элбэх киһини хаачыйар, ону

туох да дакаастабыла суох хаһыаттаммыптытын сөбүлэбэтибит. Ити билиэхэ күһаһан күлүгү түһэрэр. Ити күһ үрүң килиэч оннугар хараны ылым дин тута маҕаһын сөбүдэссэйигэр көрдөрбүтэ буоллар, боп-пурос чуолкайданыа этэ. Олоһо суох хас эмэ сыллааһы

буолбут түгэни аҕалан ахтыта билиэхэ туох сыһыаннааһыт? Киһи барыта тус-таах үлэтигэр кыһанар. Ол курдук билиги эмэ кими да албыннаабакка үлэлинибит дин санаыбыт. Кэлэр өттүгэр атыылаһааччыларбыт туох эмэ өйдөмөт түгэн баар буоллаһына, тутта бы-

һарсан иһэргитигэр баҕарыа этибит.

Түгэниһэн туһанан улуус бары дьахталларың саакы маһнайгы бырааһынныгынан — Дьахталлар Аан дойдутаагы Күннэригэр истинник эбэрдэлинибит!

А. ОСИПОВА,
«Юбилейнай» маҕаһын сөбүдэссэйэ.

Центр социального обслуживания предоставляет автомашину УАЗ, фургон «санитарка», цвет «белая ночь» стартовая цена 30-35 млн. руб.

По вопросам приобретения обращаться в рабочее время в каб. 103 Администрации улуса или в Центр социального обслуживания. Тел.: 21-601, 21-847.

Оһолорун аны сайын үс нэдиэлэ устата Германияга лааһырга сыһытынан, үөрэтэрин баҕалаахтарга путевка атыһылыбыт. Тел.: 23-248.

Реклама
Биллэриһилэр
Реклама

СПОРТ—ДЬУЛУУР, СПОРТ—ТУЛУУР

Уолаттары улахан түһүлгэлэр күүтэллэр

Олунньу 28, кулун тутар 2 күннэригэр Дьоккуускайга Саха сирин үөрэнээччилэрин көҥүл тустууга кини зонаба күрэхтэһиннэрэ буолан ааста. Оно 7 хамаанда күөн көрүстэ. Хамаанданан биригэтээх миэстэлэри Мэгэ-Хангалас, Дьоккуускай, Нам үөрэнээччилээ үллэһиннэр. Билигиттэн 8 оҕо кыттыбытыттан, биһэ миэстэлэстэ.

Саамай үрдүк көрдөрүүнү Нам 1 №-дээх орто оскуолатын сэттис кылааһын үөрэнээччигэ Сема Новгородов ситистэ. Кини 42 кг. дылы ыйааһынаахтарга 15 бөбөс киирсититтэн түөрт утарылаһааччытын очконан, бири ыраастык хотон чемпионнаата. Сема финалга Хангалас улуунун үөрэнээччитин Сергей Багинини лаппаахтыгар ууран ыраас кыйыны ситистэ.

48 кг ыйааһынаахтарга 1 №-дээх Нам орто оскуолатын IX кылааһын үөрэнээччигэ Игнат Белоусов 2-с миэстэлэнэ. Дьоккуускайга олимпий-кирсин сөл.

скай резервэ училищетыгар үөрэнэр Партизан уола Коля Кудрин бу ыйааһынага 3-с биригэтээх миэстэбэ табыста. Игнат Белоусов финалга үөрэнээччилэр ортолоругар Россия чемпиона, Горнай улуунун үөрэнээччигэ Саша Контоевка күүстээх утарысыны кыйан оҕорбото.

52 кг ыйааһынаахтарга 1 №-дээх Нам орто оскуолатын VII-с кылааһын үөрэнээччигэ Гая Слещов үрдүкү кылаас үөрэнээччилэрин кытта киирсэн 3-с миэстэлэнэ. Кини үчүгэй тустууну көрдөрөн бөлөбөр бастаата.

2 №-дээх Нам орто оскуолатын X-с кылааһын үөрэнээччигэ Толя Иванов 83 кг дылы ыйааһынаахтарга үс кыттааччытын бири утарылаһааччытын хотон, финалга үчүс бэлэмэ суоҕа таайан Дьоккуускай бөбөһүгэр сабарытарда. Кини инникитин былааннаахтык эрчиллээбинэ кэскиллээх эдэр бөбөбөр, истэригэр Дьоккуускайга олимпий-кирсин сөл.

Бу уолаттарбыт аны сайын Саха сирин үөрэнээччилэрин көҥүл тустууга күрэхтэһиннэригэр кыттар путевкалары ылылар.

Сотору кэминэн биһиги оскуолабыт итиллээччилэрэ Сема Новгородов, Гая Слещов, Новосибирскай куоракка Россия чемпионатыгар кытта барахтаахтар. Оно бастаабыттар Европа үөрэнээччилэрин чемпионатыгар тустуохтаахтар. Уолаттарбыт ити улахан күрэхтэһин иннинээҕи бири ыйдаах эрчиллэр сборга ыгырылыннылар.

Ааспыт күрэхтэһингэ тустубут уолаттарбыт кытталарыгар үөрэх улуустаагы управлениета харчынан уонна транспорттан кыйан кемелөспөтө, Уолаттарбыт төрөпүтүтүрэн суотугар суолларын ороскуотун төлөһөн, аһаан, хонон сырыттылар.

Мантан саас кулун тутар, ыам уонна бэс ыйдарыгар Тула, Новосибирскай куораттарга уонна Тываба Россия түөрт улахан күрэхтэһиннэрэ ы-

тыллаллара былааннаар. Оно харчы буллахтыгына тустуук уолаттарбытын кытыннарар баҕа-лаахпыт.

Улууспут тустуук уолаттара кэлин сылларга араас таһымнаах күрэхтэһиннэргэ кыттан биригэтээх миэстэлэргэ тиксэллэрэ эрэл кымын күөдүтэр. Уолаттарбыт тустар маастарыстыбаларын үрдэтигэр атын улуустар, куораттар үөрэнээччилэрин кытта үгүстүк күөн көрсөн, опыт атастаһаллара наада. Оҕолорбут кэлиннэрэ барыларга барыта харчыга тийээн иһэр. Баччааҥга дээрн наар төрөпүтүтүрэн тула көрбүтүт. Уолаттарбытыттан үрдүк кылаастаах тустууктары үүнэрэбитигэр улуус дьаһалтата, үөрэх управлениета, тэрлэтэлэр, хаһайыстыбалар уонна биригэтээлэр дьон спонсордаан кемелөһөллөрө тирэх буолуоҕа.

Г. ХАБАРОВ,
оҕо спортивнай оскуолатын көҥүл тустууга старшай тренерэ.

ИЙИРЭХ ТЫЛЛАР

Поздравляем с весенним праздником коллективов: родильного дома, женской консультации, клинической лаборатории и детской консультации. Пусть всегда Вас сопричастует доброта, отзывчивость и милосердие.
Семья Атласовых.

Күндү аҕабын, эһэбитин Хатырык олохтообун **МАР-КОВ Дмитрий Филипповичи** 70 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн истинник эбэрдэлиибит! Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, уһун дьоллоох олобу. Махтанабыт биһиги тустуугар кыһамныгар, сүбэбэр-амабар. **Бөтүнтэн кыйыны, күтүөттэригэр, сиэннэригэр, Кугдановтар.**

Дорогую нашу маму, бабушку, жену **ПАВЛОВУ Екатерину Павловну** поздравляем с юбилеем. Желаем тебе успехов в твоей творческой работе, которой ты отдаешь столько сил и энергии.

Пусть жизнь твоя будет такой же ясной и солнечной, как этот весенний праздник. Живи долго и счастливо на радость своим детям, внукам.

Внуки, дети, муж.

Библиотечнай үлэ ветеранын **ФЕДОРОВА Мария Никитичнаны** 70 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн итинтик-истинник эбэрдэлиибит.

Баҕарабыт эдэрдни эрчимин элэйбэтигэр, сандал сааскылы сайаҕас санаан сайда турарыгар, уматар кутаан уота сөрүүрүбүтүгэр, үөрүү-көтүү энэрдээх сылдыарыгар! Ылары ыалласатын, кырдыы кыттыспатын, санааҥ саппаарбатын, дууһан туоххаһыйбатын, дьол-соргу тобуруйду.

Үйэлээх олобу олорон оҕолоргор, аймахтаргар, табаарыстаргар куруук сүбэ-ама буолар амарах ийэ, истин дотор буола сырыт дьон алгыһыт!

Кининэммит библиотечнай система коллектива.

Таптыыр кэргэммин, күн-күбэй ийэбитин, эйбэс эбэбитин үлэ, тыыл ветерана **ФЕДОРОВА Мария Никитичнаны** 70 сааһын туолар үөрүүлээх үбүлүөһүнэн итинтик-истинник эбэрдэлиибит!

Эн таптыыр сүрэгин сылааһа, эн ийэ сүрэгин хаһан да кырдыары билбэтин, биһиги тустуугар кыһамныгы, үтүө сүбэ, амарах санааҥ иһин сүпүөхтээх бэйэбит сүгүрүөн туран махтанабыт.

Бу кэрэ кэрдис кэмни биһигини кытта үөрэ-көтө көрсөргүттэн сүрдээбин үөрэбит. Эйнээх үтүө доруобуйаны баҕарабыт, эйгин дьол-соргу, үөрүү-көтүү ээ арыаллаатын, дьонуг-сэргэн тапталынан өссө уһуннук сылаастык, сымнаастык олоҥ!

Кэргэнигэр, оҕолоругэр, сиэннэригэр.

Күндү эбэбитин, ийэбитин, таптыыр кэргэммин **Анна Яковлевна ЭВЕРСТОВАНЫ** үөрүүлээх юбилейынан ийирэхтик эбэрдэлиибит, күн сирин үтүмөн үтүөтүн, сааскы кэм үтүө күнүн ис сүрэхтэн баҕарабыт.

Сиэннэригэр, оҕолоругэр, кэргэнигэр.

Таптыыр кысыптыын, балтыбытын, эдһийбитин, саҕаспытын **Анна Яковлевна ЭВЕРСТОВАНЫ** үйэ анардаах юбилейынан ис сүрэхтэн итинтик, истинник эбэрдэлиибит. Баҕарабыт күн сиригэр баар бары үчүгэй, кэрэни, дьоллоох олобу, чэгин-чэбдик доруобуйаны.

Саҥаартан Левиннэр, Старостиннар, Сметаниннар, Дьяконовтар, Көбөһөйттэн Левиннэр, Чагдаттан Эверстовтар, Ноговичиннар, Павловтар, Винокуровтар.

Күндү **Анна Яковлевнаны** олоҕун бири кэрэ-бэлиэ кэрдис кэмни ис сүрэхтэн ийэн, алгыстаах тылыннан итинтик-истинник эбэрдэлиибит. Мэлдьи чэгин-чэбдик буоларгар, кырдыар кырыһын кыйды сылдыаргар, сылайбат сындааһыны, элэйбэт эрчими, сааскылы сандархай санааны, дьолу-соргуну баҕарабыт.

Васильевтар, Башевтар.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама

Продается мороженое — молоко 1 кг. 6 тыс. рубл. Тел.: 21-938.

В связи с реорганизацией АОЗТ «Куонда Кириэс», просим заинтересованных лиц произвести сверки.

Продается автомашина ГАЗ-53 1985 г. выпуска за 17 млн. Телефон посредника 21-944,звонить после 18 ч.

Монголияттан аҕалылыбыт тирин куртка, хонуу саһылыттан тигилибит кылгас саһыннаах, эр киһи бөрө шубатын атылыбытын. Тел.: 21-074 кнэһэ 6 ч. кэнииттэн.

ДЛЯ ПОКУПАТЕЛЕЙ ВИДЕО, АУДИО КАСSET

Продажа производится в помещении улусной почты.

Цены на некоторых товарах:

Лицензионные видеокассеты — 35000 руб.
Аудио кассеты — 12000 руб.
Компакт диски — 50000 руб.
Чистые видеокассеты — 20000 руб.
2-х кассетная магнитола — 140000 руб.
150000 р.

Батарейки разные (3 вида)
Кассеты «Полароид» Пленки «Кодак»
Г. ЛУКОВЦЕВ, с. Намцы.

Таптыыр ийэбит, эбэ-бит, хос эбэбит колхоз тутуугун, тыыл, үлэ ветерана Маймаҕа олохтообу

НАУМОВА
Мария Петровна

уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүн, аймахтарыгар, билэр дьонугар дириг кутурбанынан биллэрэбит. Кыргызтара, сиэннэрэ, күтүөттэрэ, кийинтэрэ хос сиэннэрэ.

Нам улуунун типографиятын, «Энисиэли» хаһыат редакциятын коллективтара типография кылабынай бухгалтерда Обутова Ибаррура Дмитриевнага, типография суоппара Чиряев Чабыл Робертовичка таптааллаах ийэлэрэ, эбэбэлэрэ

НАУМОВА
Мария Петровна
94 сааһыгар өлбүтүнэн дириг кутурбаннарын тиздэллэр.

ГРАФИК ПРОВЕДЕНИЯ ГОСТЕХОСМОТРА ДЛЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО И ИНДИВИДУАЛЬНОГО АВТОТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ НА 1997 Г.

- 17.03.97 — Финансовое управление, Казначейство.
- 18.03.97 — Намский КБ, Отделение СБ.
- 19.03.97 — Главгостехнадзор, Семенная инспекция.
- 20.03.97 — АО «Энисиэли-Даймонд», Гранильный завод.
- 21.03.97 — Типография, Киноцентр.
- 24.03.97 — Госсанэпидемнадзор, улусная ЦБС.
- 25.03.97 — НСК «Аргыс», Страховая компания «Саниполис».
- 31.03.97 — Редакция газеты «Энисиэли», Улускомзем.
- 01.04.97 — Налоговая инспекция, социальное обеспечение, Детский центр «Түөлбэ».
- 07.04.97 — ЦТиЗ, Управление с/х, Намская гимназия.
- 08.04.97 — Администрация с. Намцы, Отдел культуры.
- 14.04.97 — Пенсионная служба, Управление образования, школы с. Намцы.
- 15.04.97 — УУФПС «Сахателеком».
- 16.04.97 — КП «Түбэ», с. Түбэ.
- 17.04.97 — Межшкольный УПК, ПМК, «Намгазстрой».
- 18.04.97 — УПК, КП БОН, Намский лесхоз.
- 21.04.97 — Намский ДРСУ.
- 22.04.97 — АПС, АПС-1, Ветстанция.
- 23.04.97 — АО «Ленагаз», Намулуснаб, РС ОСТО.
- 24.04.97 — УлусПО, ОАО Промкомбинат.
- 25.04.97 — Управление здравоохранения, ЦУБ.
- 28.04.97 — Намская МПМК, ГУП «Ас-үөл».
- 29.30.04.97 — Малые предприятия и крестьянские хозяйства с. Намцы.
- 05.05.97 — с. Хамагатта и крестьянские хозяйства
- 06.05.97 — с. Никольны и крестьянские хозяйства.
- 07.05.97 — с. Уөдэй, КП «Уөдэй» и крестьянские х-ва.
- 12.05.97 — АО «Намгазстрой», НПУ.
- 13.05.97 — ОГПС-18.
- 14.05.97 — с. Хатырык, КП им. М. Аммосова.
- с. Маймага крестьянские хозяйства.
- 15.05.97 — ГУП «Модут» и с. Модут.
- 19.05.97 — ПУЗ-2, с. Графский Берег.
- 20.05.97 — с. Аппааны и крестьянские хозяйства.
- 21.05.97 — с. Партизан и крестьянские хозяйства.
- 22.05.97 — с. 1 Хомуустаах, УПХ «Нам», крест. хоз-ва.
- 23.05.97 — с. Бетюнды и крестьянские хозяйства.
- 26.05.97 — АО «Сельхозтехника», УПО ЖКХ с. Намцы.
- 27.05.97 — Техкоммуниэрго, АО «Быйан».
- 09.06.97 — 2 Хомуустаах, КП «Үүнэр» и крест. хоз-ва.
- 16.06.97 — с. Кобяконцы и крестьянские хозяйства.
- 17.06.97 — с. Арбын и крестьянские хозяйства.
- 02.07.97 — с. Салбанцы, «Салбан», крестьянские хоз-ва.
- 07.07.97 — с. Өргөлөх и крестьянские хозяйства.

На основании приказа МВД РФ № 482 от 5.11.93 г. при проведении гостехосмотра автотранспортных средств принадлежащих юридическим лицам необходимо наличие:

- свидетельство о регистрации тех. паспорт, талон т/с
- приказа по предприятию о назначении комиссии для проведения ГТО,
- сведения о результатах прохождения ГТО, с отметкой РВК,

— водительское удостоверение с соответствующей категорией,

— медицинская справка установленной формы о годности к управлению т/с,

— копия лицензии на перевозочную деятельность.

— квитанция об оплате установленных сумм налога и сборов за проведение ГТО.

Для владельцев индивидуального транспорта необходимо:

— свидетельство о регистрации (паспорт транспортного средства),

— водительское удостоверение с соответствующей категорией,

— медицинская справка установленной формы о годности к управлению т/с,

—квитанция об оплате установленных сумм и сборов за проведение ГТО.

Первый ГТО всех т/с проводится с 1 января по 31 июля, второй ГТО—с 1 сентября по 31 октября, только для т/с оборудованных для перевозки людей и специализированных т/с и прицепов к ним оборудованных для перевозки опасных грузов.

На основании принятого Закона о налоговой политике на 1997 г. № 151-1 от 15.01.97 г. установлены ставки сборов с владельцев транспортных средств (дорожный налог) и сборов за проведение гостехосмотра.

С индивидуальных владельцев:

легковые автомашины до 100 л. с. (6%)—5009 руб.

свыше 100 до 200 л. с. (10%)—8349 руб. с л. с.

грузовые автомашины до 100 л. с. (6%)—5009 руб. с л. с.

свыше 200 л. с. (10%)—8349 руб.

микроавтобусы и автобусы (10%)—8349 руб. с л. с.

мото (3%)—2504 руб. л. с.

С юридических лиц:

легковые автомашины до 100 л. с. (3%)—2504 руб.

свыше 100 л. с. (6%)—5009 руб. л. с.

грузовые автомашины до 100 л. с. (3%)—2504 руб.

от 100 до 200 л. с. (4%)—3339 руб. с л. с.

свыше 200 л. с. (5%)—4174 руб. с л. с.

микроавтобусы и автобусы (6%)—5009 руб. с л. с.

мото (3%)—2504 руб. с л. с.

За проведение техосмотра:

легковые автомашины—13686 руб.

грузовые автомашины—20699 руб.

мото и прицепы — 10096 руб.

Н. ХАРИТОНОВ,
начальник ОГАИ Намского УОВД, майор милиции.

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ.

ОТДЕЛЛАР информация, сурук, төрүт культура —21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141.
«Нам» телерадиостудия — 21632.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэбитин, дьэбит аадырыһын чуолкай ыйыг.
Автор этэрэ мэлдьи хаһыат санаатынын бири буолуохтаах дьон буолбат.

«Энисиэли»—Нам улуунун хаһыата; 678040, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1.
Учредителлэр: Нам улуунун дьаһалтата, «Сахаполиграфиздат» национальной компания.
С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көгүлүн көмүскүүр региональной инспекциятынан регистрацияламыт № Я 0085.

Нам улуунун типографията: 678040, Нам с., Ленскэй уул., 85.
Формата АЗ. Кээмэйэ 1,0 бэч. лис. Нэдиэлэбэ үстэ тахсар. Индексэ 54889. Тиража 2362. Бэчээттэнэ 12.03. 97 с. Сакааһын №-рэ 28.